

Inleiding

Het voorliggende Bestuursverslag vloeit voort uit de eisen die gelden voor organisaties zonder winststreven die hun jaarcijfers kunnen rapporteren volgens RJK hoofdstuk C1 'Kleine-organisaties-zonder-winststreven'. Het Bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening en het jaarverslag de verantwoording van de vereniging Sovon Vogelonderzoek Nederland over 2017.

Structuur

Statutaire naam:	Sovon Vogelonderzoek Nederland
Vestigingsplaats:	Nijmegen
Rechtsvorm:	Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
Kamer van Koophandel nr.:	40534547

Bestuur

Het bestuur van Sovon houdt zich bezig met de toetsing en vaststelling van het beleid op hoofdlijnen en heeft de dagelijkse leiding van het kantoor gedelegeerd aan de directeur. Het bestuur legt verantwoording over het gevoerde beleid af aan de Ledenraad. Zowel het bestuurslidmaatschap als het ledenraadslidmaatschap zijn onbezoldigde functies. De volgende personen hadden in 2017 zitting in het bestuur:

- Roelof ten Doesschate (voorzitter)
- Susan Kaak (secretaris, herbenoemd in 2017)
- Dennis Meeuwissen (penningmeester tot november 2017)
- André Stougie (penningmeester, benoemd in november 2017)
- Jaap van Gent (lid)
- Lilian van den Aarsen (lid)
- Marcel Visser (lid, herbenoemd in 2017)
- Ben van Os (lid)

Ledenraad

De Ledenraad is een afvaardiging van de leden, gekozen vanuit de 20 districten. Per district kunnen maximaal twee personen, voor een periode van hooguit acht jaar, zitting hebben. De Ledenraad vergaderde in 2017 tweemaal met het bestuur. De Ledenraad had belangrijke inbreng bij de nieuwe Meerjarenvisie 2018-2021 en bij het meedenken over andere verenigingsactiviteiten zoals het Atlasproject. Daarnaast stelde de Ledenraad de jaarrekening 2016, begroting 2018 en de hoogte van de contributies vast. In november stemde de Ledenraad in met de voordracht van André Stougie als penningmeester van de vereniging als opvolger van Dennis Meeuwissen wiens twee zittingstermijnen waren verstreken.

De ledenraad bestond in 2017 uit de volgende leden: Ton Arends, Jan de Boer, Arjo Bunscoeke, Maurits de Brauw, Herco Christerus, Eric van Damme, Koos Dansen, Gerrit Dommerholt, Ger Duijf, Antje Ehrenburg, Henk Heijligers, Dini Helmers, Pieter Hielema, Alco van Klinken, Joop Kramer, Rudi Lanjouw, Ed ter Laak, Jan de Leeuw, Joop de Leeuw, Jan Lohuis, Erik Macco, Mary Mombarg, Henrik de Nie, Dirk Prop, Kees Scharringa, Ton van Schie, Harma Scholten, Jos Scholten, Eelke Schoppers, Harry Smit, Hein Verkade, Peter Vermaas, Bastiaan van de Wetering en Hans Witte. In november 2017 namen Jan de Boer, Herco Christerus, Gerrit Dommerholt, Ton van Schie, Peter Vermaas en Hans Witte afscheid als lid van de Ledenraad.

Directeur

- Theo Verstrael

Managementteam

- Directeur en de drie afdelingshoofden: Julia Stahl (afd. Onderzoek), Carolyn Vermanen (afd. Communicatie & Bedrijfsvoering), Rob Vogel (afd. Monitoring)

Personeel

- De personele bezetting bedroeg gemiddeld over het jaar 53,2 fte. Op 31 december 2017 waren 60 medewerkers bij de organisatie in dienst.

Missie, doel en kernactiviteiten

Missie en doel

In het dichtbevolkte en geïndustrialiseerde Nederland is het spanningsveld tussen het intensieve grondgebruik en de kwaliteit van de leefgebieden van vogels goed voelbaar. Sovon beweegt zich binnen dit spanningsveld als onafhankelijke kennisintensieve organisatie met de ambities om het beleid en beheer van de leefomgeving te ondersteunen met vogelinformatie, en zo bij te dragen aan kennisvermeerdering. Dit doet we door de ontwikkelingen van alle in Nederland in het wild voorkomende vogelsoorten op de voet te volgen met behulp van een netwerk van gemotiveerde vrijwillige vogelwaarnemers. Daarnaast plaatsen we de veldgegevens in nader ecologisch of toepassingsgericht perspectief met behulp van een deskundige werkorganisatie; we willen immers veel weten over de ontwikkelingen van vogels, inclusief de mogelijke onderliggende oorzaken.

De ambities van Sovon vloeien voort uit onze visie dat objectieve informatie over vogels nodig is om de kennisvragen vanuit het natuurbeleid, beheer en maatschappij te kunnen beantwoorden. Met kennis over wilde vogels en de natuur helpen we zo de maatschappij om de natuurlijke leefomgeving en de ontwikkeling daarin beter te kunnen begrijpen en/of te beoordelen. Daarbij zorgen we voor goede borging van kwaliteit, onafhankelijkheid en objectiviteit.

Wijzigingen in (statutaire) doelstelling

In 2017 hebben geen wijzigingen in statutaire doelstelling plaats gevonden.

Kernactiviteiten

Om de kennis omtrent de Nederlandse vogels op peil te houden, is een periodieke krachttoer nodig. Ongeveer eens per 20 jaar willen we een landsdekkend overzicht van alle vogelsoorten realiseren in de vorm van een Vogelatlas. In de periode 2013-2016 zijn nieuwe veldgegevens geanalyseerd die in 2017 zijn verwerkt tot verspreidingskaarten voor 321 soorten met bijbehorende teksten voor het eind 2018 te verschijnen boek.

Daarnaast houden we door 'oneindig' doorlopende meetnetten jaarlijks een vinger aan de pols van de populatieveranderingen bij alle in het wild levende soorten vogels. Om dit te realiseren coördineren we verschillende landelijke en regionale vogelmeetnetten. De uitdaging is om die meetnetten aantrekkelijk te maken en te houden voor de achterban van voornamelijk vrijwillige waarnemers. Ze moeten de inzet van hun vrije tijd zien als een plezierige en nuttige besteding, niet als een zwaar offer. Het is voor Sovon en voor haar opdrachtgevers van groot belang dat de waarnemers zich willen blijven inzetten voor het verzamelen van nieuwe gegevens. Een tweede uitdaging is om de resultaten van de telprojecten verder te analyseren en ook te communiceren, zowel naar de achterban als naar opdrachtgevers of andere geïnteresseerden.

Dankzij de atlasgegevens en de trends die op veel verschillende manieren naar buiten worden gebracht, komen veel vragen op over de achterliggende oorzaken van wat wordt gemeten. Eigen ideeën over mogelijke oorzaken worden onder de aandacht gebracht van potentiële financiers terwijl allerlei partijen benaderen voor nadere analyse van gegevens.

Voor een nader overzicht van de in 2017 uitgevoerde activiteiten wordt verwezen naar het (concept)jaarverslag van de vereniging.

Bestuurlijke voornemens en besluiten

Het bestuur vergaderde in 2017 vijf keer waarbij het bestuur heeft gestuurd op de financiële en organisatorische gezondheid van de organisatie, waaronder het (doen) opstellen van de begroting en jaarplan voor 2018. Tevens heeft het bestuur de Meerjarenvisie 2018-2021 (doen) opstellen die door de Ledenraad in november 2017 is goedgekeurd en heeft zij meegedacht en geadviseerd over de actualisatie van het functiehuis van Sovon.

Een belangrijk agendapunt van het bestuur was de voortgang van de nieuwe vogelatlas in samenhang met de financiële kaders die daarvoor binnen de begroting waren gesteld. In 2017 is gewerkt aan het analyseren en bewerken van de in 2013-2016 verzamelde veldgegevens tot verspreidingskaarten en andere informatie. Deze informatie vormt de basis voor de soortbeschrijvingen en de algemene hoofdstukken, resulterend in een boek en een website die in november 2018 gepubliceerd zullen worden.

Het bestuur heeft kennis genomen van de implementatie binnen Sovon van de verplichtingen die

voortkomen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De voortgang hiervan wordt gevolgd. Het bestuur acht een betrouwbaar kwaliteitsmanagementsysteem van groot belang waarvoor de organisatie een ISO-9001-certificaat heeft. Doel van de kwaliteitszorg is een continue aandacht binnen de organisatie voor verder verbeteren van de projecten op basis van meetbare doelen. Hierbij plaatsen we vier kernwaarden centraal: objectiviteit, betrouwbaarheid, expertise en toepassingsgerichtheid. Het kwaliteitssysteem wordt onder andere gemonitord met interne en externe audits. In 2017 vond naast de interne audits ook één externe audit plaats. Het resultaat hiervan was dat het certificaat van Sovon is opgewaardeerd naar de ISO9001-2015 norm.

De onderstaande begroting voor 2018 is goedgekeurd in de vergadering in oktober. De driemaandelijke financiële rapportages vormden een belangrijke basis voor het opstellen van de begroting.

Het bestuur verricht haar werkzaamheden onbezoldigd. Het functioneren wordt jaarlijks door het bestuur intern geëvalueerd conform de gedragscode Goed Bestuur Goede Doelen.

Begroting 2018 *In euro's*

Baten

Baten als tegenprestatie voor diensten		4.661.055
Overige baten	149.448	
Financiële baten	<u>20.000</u>	
		<u>169.448</u>
Som der baten		4.830.503

Lasten

Projectkosten	319.140	
Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	3.786.122	
Afschrijvingen	61.500	
Overige bedrijfskosten	493.950	
Verenigingskosten (materiaal, diensten)	<u>116.750</u>	
Som der lasten		<u>4.777.462</u>

Saldo van baten en lasten 53.041

Financieel beleid

Continuïteitsreserve

Op 31 december 2017 bedroeg de continuïteitsreserve €1.670.000,- door toevoeging van €612 uit het resultaat over 2017 conform de wens van het bestuur van januari 2017. Deze reserve bestaat uit verschillende onderdelen:

- liquide middelen (€845.222,-)
- vlot in liquide middelen om te zetten courante effecten (€470.065,- boekwaarde / €501.527,- beurswaarde)
- openstaande vorderingen debiteuren (€ 465.466,-) per 31-12-2017 (subtotaal € 1.780.753,-)
- op grond van de inschatting van onderhanden projecten (€ 401.397,-) nog te verkrijgen inkomsten en
- materiële vaste activa (€ 113.310,-) per 31 december 2017 (subtotaal € 514.707,-).

Effecten

Het doel van de beleggingen is instandhouding voor kleine vermogensgroei ter ondersteuning van verenigingsdoelen. De waarde van de beleggingen bedroeg op 31-12-2017 in totaal € 470.065,-. De ongerealiseerde beurswaarde bedroeg op deze datum € 501.527,-. Het tegoed op de InsingerGilissen vermogensbeheer-rekeningen nam toe met € 17.759,-. De mutatie in de waarde van de beleggingen van € 28.649,- wordt naast de lagere waardering volgens de waarderingsgrondslagen per 31-12-2017 mede veroorzaakt door de mutatie in het tegoed op de InsingerGilissen vermogensbeheer-rekening.

De vermogensbeheerrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de beleggingsportefeuille voor de aan- en verkoop van effecten, de ontvangst van dividend en couponrente en betalen van de beleggingskosten. Het vermogensbeheer is uit besteed aan ASN vermogensbeheer. Op basis van het jaarlijks vast te stellen risicoprofiel wordt het beleggingsbeleid vastgesteld. De beleggingshorizon bedraagt meer dan 10 jaar. Op basis van deze uitgangspunten is gekozen voor een defensief beleggingsprofiel waarbij de beleggingsportefeuille in de verhouding naar beleggingsrisico verdeeld is in minimaal 20% en maximaal 30% aandelen, minimaal 50% en 80% vast rentende waarde en 0% tot 30% in liquide middelen.

De risico's van de beleggingen zijn op grond van het gekozen defensieve beleggingsprofiel relatief gering. Slechts bij gedwongen verkoop in een ongunstig beursklimaat is een verlies op de orderportefeuille reëel te achten. Een waardedaling zonder gedwongen verkoop leidt hooguit tot een boekhoudkundige afwaardering volgens de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Liquide middelen

In verband met risicospreiding worden de liquide middelen verdeeld over meerdere banken (Rabobank, ING, ASN, SNS en Triodos). Per 1-1-2017 maken de ASN-bank en SNS-bank gebruik van een bankvergunning binnen de Volksbank. De Depositogarantiestelling geldt per 1-1-2017 voor deze 2 banken gezamenlijk € 100.000,-.

2. Balans

Balans		2017
na resultaatbestemming		
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		113.310
Voorraden		
Onderhanden projecten		401.397
Vorderingen		
Debiteuren	465.466	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>68.953</u>	534.419
Effecten		470.065
Liquide middelen		845.222
		<u>2.364.413</u>
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve vereniging	45.162	
Continuïteitsreserve	1.670.000	
Bestemmingsreserves	<u>72.250</u>	1.787.412
Kortlopende schulden		
Crediteuren	104.076	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	157.943	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>314.982</u>	577.001
		<u>2.364.413</u>

3. Staat van baten en lasten

Baten

2017

Baten als tegenprestatie voor diensten
Wijzigingen in onderhanden projecten

4.456.596

80.514

4.537.110

Overige baten
Financiële baten

146.618

14.465

161.083

Som der baten

4.698.193

Lasten

Projectkosten
Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten
Afschrijvingen
Overige bedrijfskosten
Verenigingskosten
Som der lasten

546.130

3.422.372

55.933

475.519

107.417

4.607.371

Saldo van baten en lasten

90.822

4. Grondslagen

Organisatie en activiteiten

Vereniging Sovon Vogelonderzoek Nederland
Statutair gevestigd te Nijmegen
Kamer van Koophandel nr.: 40534547
Kantoorhoudend te Toernooiveld 1, 6525 ED Nijmegen

Sovon Vogelonderzoek Nederland volgt de ontwikkelingen van alle in het wild voorkomende vogelsoorten in Nederland op de voet. Dit gebeurt door middel van signalerend onderzoek (monitoring) en door uitvoering van veld- en bureaustudies die bijdragen aan het verklaren van de gesignaleerde ontwikkelingen (verklarend onderzoek).

Kernactiviteiten

- Coördinatie van vogeltellingen
- Beheer, analyse en interpretatie van gegevens
- Publiceren van de resultaten

De drijfveren

Onze drijfveren zijn kennisvermeerdering, kennisoverdracht en ondersteuning van natuurbeleid, -bescherming en –beheer. Sovon wil zich te allen tijde manifesteren als een onafhankelijk en objectieve organisatie. Onze kernwaarden zijn:

- Betrouwbaarheid; onze methodieken leveren betrouwbare vogelgegevens op.
- Objectiviteit; onze medewerkers stellen zich neutraal en objectief op bij het uitvoeren van projecten.
- Expertise; Sovon is de autoriteit wat betreft het voorkomen van vogels en het verklaren van veranderingen daarin.
- Toepassingsgericht; onze medewerkers kunnen de aanwezige kennis vertalen in gerichte beantwoording van vragen.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de Richtlijnen Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 Organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in €.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Valuta omrekening

De jaarrekening luidt in Euro's, hetgeen de functionele en presentatievaluta van de vereniging is. Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, inclusief een gedeelte omzetbelasting in verband met gedeeltelijke vrijstelling, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Het afschrijvingspercentage op computers, software en fietsen bedraagt 33,3% per jaar. De afschrijvingen op de inventaris varieert van 12,5% tot 33,33% per jaar.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende resultaat en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de staat van baten en lasten, naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten van het uitgevoerde deel van het project. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen resultaat toegerekend.

De in het boekjaar bestede kosten, verhoogd met de wijziging in het boekjaar van de tot en met het boekjaar verantwoorde bijdrage, worden als opbrengsten in de staat van baten en lasten verwerkt in de post wijziging in onderhanden projecten in de toelichting op de staat van baten en lasten, zolang het project nog niet is voltooid.

Indien het saldo van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het saldo van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Debiteuren

De vorderingen op debiteuren worden opgenomen tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De effecten worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. De lagere marktwaarde is gelijk aan de beurswaarde per einde boekjaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Algemene reserve vereniging

Het algemene reserve vereniging is vrij besteedbaar vermogen.

Continuïteitsreserve en bestemmingsreserves

De continuïteitsreserve en bestemmingsreserves bestaan uit het deel van het eigen vermogen dat het bestuur van de vereniging heeft afgezonderd, omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien haar doelstelling zou zijn toegestaan.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Giften en schenkingen

Giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten uit nalatenschappen

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het ouderdomspensioen is een toegezegd pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De vereniging heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de immateriële en materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Belastingen

Met ingang van januari 1985 is Sovon door de Belastingdienst vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.